

Plukovník děl. v. v. Karel Rücker:

Výcvik záložních důstojníků a déle sloužících poddůstojníků.

O této otázce psal plk. Šára ve VR. 1933, čís. 2, aby dal podnět k diskusi a tím i k vyjasnění celé otázky. Poněvadž tento článek zůstal doposud bez ohlasu, soudím, že byl všeobecně mlčky přijat.

O důležitosti a významu pečlivého výcviku záložních důstojníků a déle sloužících poddůstojníků není sporu, také celkový názor autora na výcvik a školení obou kategorií je docela správný; jen k některým údajům měl bych několik poznámek, čerpaných z válečných zkušeností a z dlouholeté velitelské činnosti.

Podle mého mínění nutno rozeznávati 3 skupiny funkcí (velitelé oddílů a vyšší, pak důstojníci služeb nejsou předmětem této úvahy):

1. funkce, které má zastati jen důstojník z povolání. Jsou to: velitel baterie, 1. pobočník velitele pluku, styčný důstojník;

2. funkce, které může převzít i v čas potřeby také záložní důstojník. Jsou to: pobočník velitele oddílu, velitel spřežení, 2. pobočník velitele pluku, 1. důstojník;

3. funkce, které vždy případnou záložním důstojníkům. Jsou to: důstojník patrač, velitel muniční kolony, velitel bojových trénů oddílů, velitel sloučeného proviantního trénu, důstojník pro plynovou službu, spojovací důstojník oddílu, orientační důstojník, konečně velitel čety, nemá-li jiného zařazení.

Velitelé čet jsou v své funkci postradatelní. Jsou ostatně určeni pro vystřídání velitele baterie a 1. důstojníka při nepřetržité pohotovosti baterie k palbě ve dne i v noci, ovšem v době, kdy se očekává malá činnost baterie.

Pro důstojníky vyjmenované v odstavci 2, pak pro spojovací, orientační a pro plynovou službu je nutný speciální výcvik, pro ostatní stačí základní výcvik.

Vidíme, že vylučuji z funkcí autorem pro záložní důstojníky uvedených vlastně jen styčného důstojníka a velitele baterie. Není pravidla bez výjimky. Bude zajisté slušný počet záložních důstojníků, kteří tyto funkce budou moci uspokojivě zastat, ale nesmíme s tím počítat všeobecně. Čtyřnedělní kurs a několik cvičení nemohou nahradit dlouholeté školení a ustavičnou praktickou činnost důstojníka z povolání i při přístném výběru uchazečů sebe lepších.

Ve válce bylo zvykem určit za styčného důstojníka toho nejmladšího důstojníka z povolání, nebo nejčastěji důstojníka záložního, a důstojníci z povolání byli ponecháni raději u baterie. Třebaže se nepodceňoval význam zdárné spolupráce s pěchotou, považovala se funkce styčného důstojníka za podrádnou, protože velitelé pěchoty viděli v něm většinou nepohodlný přívěšek bez jakékoliv autority, kterému jen dávali rozkazy. Jeho návrhy nebo námítky — osmělil-li se je dávat vůbec — zůstaly nepovšimnuty.

A přece pojem těsné spolupráce dělostřelectva přímé podpory s pěchotou vzrostl tou měrou, že význam styčného důstojníka je dnes všeobecně uznáván. Mravní kvalita sama o sobě nestačí. Velmi dobré odborné znalosti a vědomosti tohoto důstojníka jsou nezbytnou pod-

mínkou, aby byl spolehlivým rádcem velitele pěchoty, aby mohl uplatnit své názory a provést své návrhy. Jen zdatní styční důstojníci mohou změnit názor pěšáků na funkci styčního důstojníka, mohou jim také vyložit potřeby dělostřelectva a výsledky, které může mít nedbání těchto potřeb pěchotou.

Po nezdařilé rakouské ofenzivě na Piavě v r. 1918, kde spolupráce obou zbraní selhala, byl dán rozkaz, aby jen starší, zkušenější důstojníci z povolání, podle okolností i vyšší důstojníci (majoři a podplukovníci) fungovali jako styční důstojníci.

Souhlasím s návrhem, zříditi střelecký kurs, ale pro 1. důstojníky. Hodnosti kapitána může dosáhnout jen absolvent velmi dobrý.

V míru je stanoven u baterie velitel, 1. důstojník, důstojník patrač. Ve válce máme ještě velitele spřežení a 2. velitele čet. Velitelem spřežení může být důstojník z povolání, pravděpodobně dosavadní důstojník patrač. Bylo by dobře, kdyby již v míru zastával tuto funkci.

Je skoro nemožné, aby u dělostřelectva během válečných operací v š i c h n i t o důstojníci z povolání odešli, ať již způsobem jakýmkoliv — smrt, zranění, nemoc, vyšší funkce — a aby nastala nutnost, nahraditi všechny záložními důstojníky. Již u divise bude lze vyrovnat počty tak, aby velitelem baterie byl vždy důstojník z povolání.

Kostrou armády je setnina. Velitel setniny musí býti tak všestranný jako v žádném jiném oboru. Ohromná odpovědnost a těžké úkoly vyžadují člověka a vojáka nejlepších hodnot. Váha boje spočívá na setnině. Schopnosti a vlastnosti velitele jsou rozhodujícím činitelem. Válečné dějiny to potvrzují.

S výcvikem děle sloužících poddůstojníků úplně souhlasím, vyjímajíc speciální výcvik ordonančních poddůstojníků, neboť tuto funkci zastane každý dobrý desátník.

Zvláštní důraz bych kladl na speciální výcvik dělovoda. Výborný dělovod je duší poločety, pravým pomocníkem 1. důstojníka a neocenitelný pro bezvadnou činnost baterie, zvláště za nepřítomnosti velitelů čet.

Nadporučík děl. K a r e l Z a d i n a:

Stupňovaná řada.

O zrychleném zastřílení stupňovanou řadou byla v Dělostřeleckých rozhledech již několikrát zmínka. Ačkoliv náš služební předpis D-VII-1 o tomto zrychleném zastřílení nepojednává, bývá tohoto způsobu i u nás často používáno. V následujícím pojednám o tomto způsobu zrychleného zastřílení hlavně s hlediska technického.

Stupňované řady s výhodou použijeme u takových cílů, jichž povaha nám nedovoluje provést normální rámovací zastřílení pro ztrátu překvapení a tam, kde nemůžeme střelbu připravit tak přesně, aby rozsev do hloubky, provedený ihned po přenosu střelby, ležel v cíli. Otázkou jest, s jakým vějířem a s jak odstupňovanou dálkou provést stupňovanou řadu.

Vějíř při stupňované řadě může býti buď přizpůsobený cíli, nebo rovnoběžný, nebo sevřený na řídicí dělo. Těžko tu určit nějaké pravidlo, neboť užití toho neb onoho druhu vějíře závisí na druhu a možnosti po-